

Fișa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion	Indexat la: 00281.03
--	---------------------------------

Opera suspicionată (OS) Suspicious work	Opera autentică (OA) Authentic work
--	--

OS	RADU, Gianina. Puncte de vedere privind administrarea și expertizarea probelor multimedia. <i>Pentru Patrie</i> [on-line]. Disponibil la: http://www.revistapentrupatrie.ro/proiecte/legisla%C8%9Bie?start=6 . 20 mai 2014. Ultima accesare: 4 aprilie 2016.
OA	CRISTESCU Doru Ioan, ENESCU Victor Cătălin. Puncte de vedere privind administrarea și expertizarea probelor multimedia. 4 martie 2014. <i>Juridice.ro</i> [on-line]. Disponibil la: http://www.juridice.ro/312158/puncte-de-vedere-privind-administrarea-si-expertizarea-probelor-multimedia.html . Ultima accesare: 4 aprilie 2016.

Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion	
p.1:01-p.06:00	p.01:01-p.05:00
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro	

Notă: p.285:00 semnifică „pagina 285 până la capăt”. **Note:** p.285:00 means „page 285 to the end”.

J JURIDICE

J NOU: Opțiunea "Share" pentru conferințele JURIDICE.ro

J Conferință: Probleme dificile de dreptul muncii (ed. 5) / 15 aprilie

J Conferință: Probleme dificile de drept european (ed. 1) / 29 aprilie

SELECTED

Știri juridice »

Arti de practică »

Revista »

Legislație »

English

Active Lawyers

Căutare JURIDICE.ro

Arii de practică

Litigii » Arbitraj » Contencios constituțional » Contencios administrativ » Contravenții » Drept penal » Executare silită » Mediere » Procedură civilă
Business » Achiziții publice » Afaceri transfrontaliere » Asigurări » Banking » Concurență » Construcții » Drept comercial » Energie » Fiscalitate
Fuziuni & Achiziții » Health & Pharma » Infrastructură » Insolvență » Jocuri de noroc » Piața de capital » Proprietate intelectuală » Protecția mediului
Relații de muncă » Societăți » **Drept civil** » Familie » Drept internațional privat » **Dreptul Uniunii Europene** » **Drept internațional public** » **Internet**

Drept penal

Dezbateri » Cărți » Profesioniști

MAREȘ / DANILESCU / MAREȘ

attorneys at law

MEMBERSHIP **J**

rof. univ. dr. Sevastian CERCEL Av. drd. Vladimir DIACONIȚĂ Av. Andreea Ramona GHEORG

Puncte de vedere privind administrarea și expertizarea probelor multimedia

4 martie 2014 | Doru Ioan CRISTESCU, Doru Ioan CRISTESCU, Victor Cătălin ENESCU

in Share

f Like

6,970 citiri

Sinescu & Nazat
Societate Civilă de Avocați

JURIDICE Probleme dificile de

Precizări introductive

NCPP prevede ca metode speciale de supraveghere.

INTEGRITAS

Puncte de vedere privind administrarea și expertizarea probelor multimedia

JURIDICE Probleme dificile de

DREPTUL MUNCII

15 aprilie 2016

Precizări introductive

NCPP prevede ca *metode speciale de supraveghere*, între altele, supravegherea video, audio sau prin fotografiere ori filmare, în condițiile stipulate de prevederile legale[1].

Prevederile NCPP privind *înregistrările audio, fotografiile și înregistrările video (imaginile), adică probele multimedia*[2] – *analogice sau digitale*[3], suscită anumite discuții din perspectiva administrării acestor probe și referitoare la *dispunerea și efectuarea constatărilor tehnico-științifice și expertizelor, ce se pot efectua cu privire la acestea.*

Lanțul (filiera) parcurs/ă de o comunicație sau orice tip de comunicare interceptată și înregistrată, potrivit prevederilor legale, se înfățișează după cum urmează:

- 1) subiectul supravegherii tehnice (*emițătorul comunicației, creatorul și autorul probei*)
- 2) instituția (organul) care deține echipamentul de interceptare și înregistrare (*locul și persoana autorizată care realizează supravegherea tehnică*), unde și pe care se imprimă inițial comunicația sau orice tip de comunicare (*proba digitală originală*)
- 3) subiectul care transferă (transmite) comunicația sau orice tip de comunicare de pe echipamentul de interceptare și înregistrare pe suportul de memorie externă (*proba digitală duplicat, clonă sau bit-stream*)
- 4) subiectul care primește comunicația sau orice tip de comunicare transmisă (Subiectul procesual oficial, adică procurorul)
- 5) subiectul care efectuează copii ale suportului de memorie externă (*proba digitală copie*)
- 6) proba digitală (*duplicat sau copie, după caz*) depusă la dosarul cauzei și care este atașată procesului verbal de redare a înregistrării comunicațiilor sau orice tip de comunicare
- 7) proba digitală copie care urmează dosarul cauzei la instanța de judecată
- 8) inculpat, respectiv emițătorul comunicației (1)
- 9) specialist ori expert judiciar.

Proba multimedia inițială, originală digitală se află stocată pe memoria internă a echipamentului cu care a fost captat evenimentul acustic interceptat și apoi înregistrat.

Acest echipament reprezintă, conform prevederilor art. 97 alin. 2 lit. 3 combinat cu art. 197 alin. 1 din NCPP, mijloc material de probă.

Teoretic și practic există **posibilități ipotetice de alterări, distorsionări, modificări, înserări de voci**

computerizat, intercalări de cuvinte, fraze sau alte elemente de contrafacere, adăugiri, ștersături, pe suportul de memorie externă, de către persoanele care intră în contact cu suportul ce stochează comunicările ori imaginile interceptate și înregistrate.

Vulnerabilitatea esențială și primordială în legătură cu *proba digitală* este **cantonată la echipamentul informatic și de comunicații care captează evenimentele acustice interceptate și înregistrate**, constând, în principal, în **acuratețea și integritatea cu care se realizează extragerea înregistrării complete și efective, prin operațiunile de accesare/transferare/descărcare/copiere pe primul suport de memorie externă**, respectiv acela ce practic trebuie să fie duplicatul probei digitale.

Capitolul I

Aspecte privind administrarea probelor multimedia

& 1. Subiecții care pun în executare mandatul de supraveghere

În noua reglementare sunt indicate ca fiind abilitate să realizeze punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică:

- 1) **procurorul** (*subiect oficial judiciar, organ de urmărire penală, magistrat în cadrul Ministerului Public*),
- 2) **organul de cercetare penală** [*subiect oficial cu poziție procesuală proprie, care execută dispozițiile obligatorii ale procurorului, care pot fi organe de cercetare penală ale poliției judiciare, organe de cercetare speciale (organe de cercetare militare, ofițerii poliției de frontieră, căpitanii porturilor)*] sau
- 3) **lucrători specializați din cadrul poliției** (*deci persoane care nu sunt organe de cercetare penală, dar funcționează în cadrul organelor de poliție, cum ar fi specialiști în domeniul utilizării echipamentelor ori aparatelor de interceptare ori înregistrare sau în transcrierea rezultatelor înregistrărilor în formă scrisă*) ori
- 4) **alte organe specializate ale statului**, [(*persoane juridice nenominalizate, altele decât organele de poliție, poziționate în sistemul organelor statului, probabil în zona puterii executive (administrația publică) care, desigur, efectuează prestarea de servicii în discuție, prin proprii angajați – civili sau militari*)].

Teoretic, aceste *alte organe specializate ale statului în materia interceptării și înregistrărilor*, ar putea fi **instituții guvernamentale** – din subordinea Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, Ministerului Justiției ș.a. – ori **entități autonome și independente cu subordonare la nivelul Parlamentului României**, care să deservească pe orice beneficiar autorizat al unei astfel de operațiuni, legiuitorul oferind o normă în alb, pentru orice situație ce poate fi reglementată în viitor în această materie.

Esențială este împrejurarea că prevederile NCPP **nu instituie o exclusivitate** în materia punerii în executare a mandatului de supraveghere tehnică **doar în favoarea unei anume instituții**, cum ar fi, de exemplu S.R.I., desigur atunci când operațiunea tehnică nu este realizată de către organele judiciare nominalizate în textul art. 142 alin. 1 din NCPP, mai puțin ipoteza ultimă[4].

Din punctul de vedere al **practicii în materie**, atât sub imperiul VCPP, cât și sub imperiul NCPP, probabil în virtutea unor protocoale încheiate între S.R.I. și organele judiciare beneficiare ale rezultatului supravegherii tehnice – unitățile de parchet, D.N.A., D.I.I.C.O.T -, **punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică (fosta autorizație de interceptare și înregistrare a comunicațiilor) se realizează, aproape în exclusivitate de către S.R.I., prin unitatea sa subordonată – C.N.I.C[5].**, ceea ce nu **decurge** dintr-o prevedere procedurală și procesuală penală, ci doar **din opțiunea adoptată de către organele judiciare beneficiare a respectivei prestări de servicii**, precum și din *preluarea unor prevederi ale unor hotărâri secrete emise de C.S.A.T.*, având vocația de a reglementa interceptarea și înregistrarea comunicațiilor în folosul exclusiv și pentru domeniul apărării naționale și securității naționale, *care nu pot și nu trebuie să împiedice administrarea probelor multimedia în procesul penal.*

În esență, se păstrează prevederile din Codul de procedură penală anterior, dar se alătură organelor acolo menționate, ca fiind abilitate legal să efectueze interceptarea și înregistrarea (*alături de procuror sau organul de cercetare penală*), „alte organe specializate ale statului”.

În acest fel s-a creat, o dată în plus, din lipsa de precizie a textului de lege, posibilitatea ca interceptarea și înregistrarea comunicațiilor să se realizeze și de **alte organe decât cele judiciare**, între altele un serviciu de informații, cum ar fi S.R.I., de pildă, **care interferează major în acest fel cu activitatea strict judiciară de**

administrarea probatoriului într-o cauză penală, deși, potrivit legii, serviciilor de informații le este interzisă orice fel de activitate de cercetare penală[6].

Starea de fapt actuală în ce privește punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică emis de judecătorul de drepturi și libertăți subliniază că, un organ (instituție) al/a administrației publice, din puterea executivă deci – S.R.I., printr-o entitate din subordine și pe care o administrează, respectiv C.N.I.C., interferează cu organelor judiciare și execută activități din sfera puterii judecătorești, știut fiind că în cadrul procesului penal activitatea judiciară este efectuată de organele judiciare, iar pe de altă parte operațiunea de interceptare și înregistrare a comunicațiilor unui subiect procesual principal ori a unei părți a unui proces penal reprezintă o activitate eminentă judiciară, fiind inclusă în ceea ce se numește administrarea probatoriului.

Același organ (instituție) din sfera puterii executive dobândește **întâietate și preeminență în ce privește obținerea informațiilor**, ce rezultă din activitatea de supraveghere tehnică, a căror beneficiar legitim și în același timp titular este organul judiciar, neexistând un control judiciar în legătură cu ceea ce se întâmplă cu informațiile astfel obținute.

Controlul parlamentar asupra serviciului de informații nu satisface și nu poate înlocui controlul jurisdicțional în ceea ce privește aspectele în discuție.

Exploatarea și valorificarea informațiilor obținute ca urmare a punerii în executare a unui mandat de supraveghere tehnică în cauze penale – altele decât cele privind infracțiuni contra securității naționale și de terorism – de către S.R.I. devine un apanaj al acestui serviciu, oricând dorește și în orice scop apreciază, fără a se putea fi supuse unui control jurisdicțional sau al societății civile.

Practic, prin activitățile de supraveghere tehnică din cadrul unor procese penale și prin modalitățile de punere în practică a acestora S.R.I. monitorizează un număr apreciabil de persoane (*pe lângă subiectul pentru care s-a autorizat supravegherea și pe interlocutorii acestora*), exercitând o supraveghere generală a comunicațiilor acestora atât pentru situații factice care intră în sfera atribuțiilor instituției (*cele prevăzute de art. 3 din Legea nr. 51/1991*), cât și pentru altele care nu au nicio legătură cu acestea (*probleme profesionale, extraprofesionale, de viață privată și intimă*).

O astfel de extensiune a competenței materiale și funcționale a S.R.I., în atribuțiile exclusive ale puterii judecătorești și a actului de justiției, în general, excede unei societăți democratice, reprezentând efectiv o ingerință în valorile democrației consacrate de CEDO.

Opțiunea univocă a autorilor prezentei comunicări se îndreaptă către existența unui organism autonom, independent, cu resurse bugetare proprii, care să deservească în exclusivitate sistemul judiciar, cu regulile și normele consacrate ale acestui sistem, în ceea ce privește punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică.

& 2. Inadvertențe în activitatea de interceptare și înregistrare a probelor multimedia

Situații factice concrete, existente în cauzele penale aflate fie pe rolul instanțelor de judecată, fie în faza de urmărire penală, care sunt de natură să inducă suspiciuni referitoare la autenticitatea înregistrărilor audio-video, ambientale sau de imagini:

- 1) *erori existente în activitatea de redare a conținutului convorbirilor telefonice interceptate și înregistrate,*
- 2) *durata de timp scursă între momentul când a avut loc efectiv convorbirea telefonică interceptată și înregistrată și momentul când aceasta apare ca fiind stocată pe suportul de memorie externă,*
- 3) *selectarea unilaterală a anumitor convorbiri telefonice sau imagini, de către organele și lucrătorii reprezentând acuzarea, din ansamblul convorbirilor telefonice și imaginilor interceptate și înregistrate,*
- 4) *Inexistența ori nemenționarea existenței în documentele însoțitoare ale rezultatului înregistrărilor realizate sau neutilizarea procedurilor operaționale standardizate în legătură cu interceptarea și înregistrarea audio-video, a convorbirilor telefonice sau ambientale, precum și a lanțului de custodie a probelor obținute,*
- 5) *Existența ipotetică a posibilității de modificare/alterare – intenționată sau din neglijență – a acurateței și integrității probelor multimedia*
- 6) *Utilizarea unor metode și mijloace tehnice de interceptare și înregistrare care au un caracter clasificat, ceea*

ce nu permite examinarea și verificarea acestora de către experții introduși legal în cauzele penale care nu au autorizare sau certificat corespunzător ORNISS. Nereglementarea situației nici de către recenta legislație penală adoptată.

& 3. Materializarea activităților de supraveghere tehnică

A. Rezultatele utilizării procedeele probatorii constând în supraveghere tehnică se materializează, potrivit prevederilor art. 97 din NCPP, în următoarele mijloace:

a) Mijloacele materiale de probă[7], constând în echipamentele informatice și de comunicații destinate operațiunilor de supraveghere tehnică, inclusiv cele folosite pentru interceptări ambientale și înregistrări de imagini, care, în limbajul NCPP, reprezintă suportul original, respectiv suportul digital original precum și suportul/urile de memorie externă (proba digitală duplicat, clonă sau bit-stream și proba digitală copie), ce se obțin conform dispozițiilor din NCPP,

b) Mijloace de probă scrise[8], respectiv cele 2 categorii de procese verbale, întocmite de către procuror sau organul de cercetare penală, prevăzute de art. 143 din NCPP.

B. Subiecții autorizați care pot efectua copii ale suportului de stocare a datelor informatice ce conține rezultatul activităților de supraveghere tehnică pot fi, în ordinea firească și rațională a efectuării activității de supraveghere:

a) *Persoana care realizează activități de supraveghere tehnică*, în baza prevederilor NCPP[9].

b) *Orice persoană autorizată care transmite și/sau primește date rezultate din activitățile de supraveghere tehnică, în baza prezentei legi,*

c) *Procurorul*

d) *Organul de cercetare penală – al poliției judiciare sau speciale – delegat de către procuror.*

Subiecții autorizați care efectuează operațiunea de **realizarea de copii ale suportului de stocare a datelor informatice ce conține rezultatul activităților de supraveghere tehnică** au posibilitatea să verifice integritatea datelor incluse în suportul original și, după efectuarea copiei, să semneze datele incluse în aceasta, utilizând o **semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat calificat eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat** și care permite identificarea neambiguă a persoanei autorizate, aceasta asumându-și astfel responsabilitatea în ceea ce privește integritatea datelor.

C. Procesul-verbal menționat de prevederile art. 143 alin. 1 din NCPP [10]

La acest proces-verbal se atașează, în plic sigilat, o copie a suportului care conține rezultatul activităților de supraveghere tehnică. Suportul sau o copie certificată a acestuia se păstrează la sediul parchetului, în locuri speciale, în plic sigilat și va fi pus la dispoziția instanței, la solicitarea acesteia.

După sesizarea instanței, copia suportului care conține activitățile de supraveghere tehnică și copii de pe procesele verbale se păstrează la grefa instanței, în locuri speciale, în plic sigilat, la dispoziția exclusivă a judecătorului sau completului investit cu soluționarea cauzei.

D. Procesul-verbal, menționat de prevederile art. 143 alin. 4 din NCPP

Acesta se întocmește, în exclusivitate, pentru convorbirile, comunicările sau conversațiile interceptate și înregistrate, fiind vorba inclusiv de interceptările ambientale[11], în care este redat conținutul respectivelor convorbiri, comunicări sau conversații și în care se menționează mandatul emis pentru efectuarea acestora, numerele posturilor telefonice, datele de identificare ale sistemelor informatice ori ale punctelor de acces, numele persoanelor ce au efectuat comunicările, dacă sunt cunoscute, data și ora fiecărei convorbiri sau comunicări.

Acest proces-verbal este certificat pentru autenticitate de către procuror.

E. Certificarea pentru autenticitate și verificările întreprinse de către procuror

Activitatea de certificare pentru autenticitate, menționată în prevederile art. 143 alin. 4, teza ultimă din NCPP,